

„AM VENIT ÎN UCRAINA SĂ MĂ INTEREȘ DE FELUL CUM ROMÂNII CONVIEȚUIESC ALĂTURI DE UCRAINENI”

INTERVIU CU ISTORICUL STEJĂREL OLARU

Foto de Nicolae HAUCA

– *Domnule Secretar de stat Stejărel Olaru, ați efectuat o vizită în Ucraina, în special în regiunile unde există comunități românești. Care, după părerea Dumneavoastră, sunt realizările lor în plan cultural și cu ce probleme se confruntă? În ce măsură, în soluționarea acestor probleme, românii din Ucraina pot conta pe susținerea și ajutorul din partea statului român? Care sunt concluziile la finalul acestei călătorii?*

Stejărel OLARU: Sunt mai multe întrebări, dar, în măsura posibilităților, veți avea parte de un răspuns complex. Vizita a fost una lungă. Ne-am aflat în Ucraina o săptămână întreagă. Am început vizita la Kiev. Am avut întâlniri cu partenerii noștri din cadrul Ministerului de Externe al Ucrainei, apoi am avut o vizită la Ministerul

O VIZITĂ MULT AȘTEPTATĂ...

Săptămîna trecută la Cernăuți s-a aflat într-o vizită oficială secretarul de stat în Departamentul politici pentru relația cu Românii de Pretutindeni, domnul Stejărel Olaru, împreună cu Ambasadorul României la Kiev, domnul Cornel Ionescu. Vizita oaspeților români a început cu depunerea coroanelor de flori la bustul și statuia poetului Mihai Eminescu din orașul Cernăuți, vizitînd totodată Casa lui Aron Pumnul, care se află într-o stare avariata, apoi diplomații români au vizitat universitatea cernăuțeană, Catedra de filologie română și clasică, unde s-au întâlnit cu cadrele universitare, s-au aflat și la Biblioteca „Glasul Bucovinei”, de pe strada 28 iunie, din Cernăuți. Secretarul de stat a avut și o întâlnire oficială la Administrația regională de stat Cernăuți cu viceguvernatorul regiunii, Gheorghii Galyți, și cu președintele Consiliului regional, Mihai Gainiceru. Foarte interesantă s-a dovedit a fi întâlnirea domnului secretar de stat Stejărel Olaru cu liderii asociațiilor românești și cu ziaristii români din Cernăuți. După încheierea vizitei oficiale în țara noastră, i-am solicitat domnului Stejărel Olaru un interviu.

Culturii. Au fost abordate diverse subiecte din relația bilaterală dintre cele două state vecine și prietene și, evident, cu accent pe viața comunităților de români din Ucraina. Pentru că acesta a fost rostul vizitei mele în Ucraina, practic, să mă interesez de felul în care românii conviețuiesc alături de ucraineni și de celelate minorități în Ucraina modernă. Apoi, vizita a continuat în zona Odesa, unde sunt probleme mai complicate, unde există semne de întrebare în ceea ce privește accesul românilor la servicii generale, care țin de viața culturală, viața religioasă în limba română etc. După aceea vizita mea în Ucraina a continuat în zona Transcarpatia și iată, în regiunea Cernăuți, unde situația este mult mai diferită, în sensul în care lucrurile sunt în general pozitive, pentru că

românii din această zonă se declară români, își susțin identitatea lor de români și aceasta nu face decât să ne bucure.

– *Ce urmează să întreprindă și statul ucrainean, și statul român, în vederea intensificării dialogului în plan cultural și umanitar între ambele țări? Ce rol le oferiți organizațiilor publice și nonguvernamentale din Ucraina și România în această privință?*

Stejărel OLARU: Și acum ar trebui practic, pentru că vă sunt dator cumva cu un răspuns la prima întrebare, dar iată că răspunsul este legat, totuși, de cea de-a doua întrebare. Ce facem noi? Noi încercăm să construim, să susținem pentru românii din aceste comunități proiecte culturale, pentru că sunt proiectele care susțin identitatea culturală a acestor comunități. Românii trebuie să nu-și piardă identitatea culturală, națională. Și aceste lucruri se întâmplă atîta vreme cît sufletul lor este hrănit și cu ceea ce numim noi cultura română. Proiectele noastre sunt diverse, ele țin în primul și în primul rînd de felul în care se pot organiza manifestări culturale în rîndul comunității. Ce fel de manifestări organizăm, ce fel de acțiuni culturale susținem? Apoi ne interesează foarte mult cum evoluează învățămîntul în limba română, ne interesează de asemenea dacă sunt solicitări în acest sens și dacă partea ucraineană răspunde la aceste solicitări, solicitări ale comunității. Am rugat, de altfel, comunitatea de români de aici, din zona Cernăuți, care a avut mai multe demersuri în ultima perioadă către statul român și către statul ucrainean, ca învățămîntul universitar să se dezvolte pe acest palier. Iată, este una din solicitările concrete de a se înființa o facultate de pedagogie și multe altele. Și atunci i-am rugat pe cei interesați de acest subiect să se mobilizeze ca împreună să mergem la discuții cu prietenii noștri ucraineni și să le arătăm că dorința comunității române nu constituie doar simple vorbe, ci sunt manifestări concrete, semnături adunate în acest sens, demersuri cît se poate de concrete pentru ca procedurile să poată fi demarate de partea ucraineană.

– *În ultimii ani România, și în mod special instituția pe care o reprezentați, susține și încurajează, în măsura posibilităților, apariția presei de limba română de peste hotare, inclusiv din Ucraina. Va fi continuată această inițiativă și-n*

viitor?

Stejărel OLARU: Da, este unul din palierele pe care acționăm la Ministerul de Externe, și anume acela de a promova proiecte românești din domeniul media, care se desfășoară în comunitățile de români. Susținem ziare, posturi de televiziune sau radio, în măsura în care ele există sau se doresc a fi înființate. Susținem atît financiar, aceste mijloace de informare în masă, dar am vrea să existe în același timp mai multă dorință și puțință din partea prietenilor ucraineni, a statului ucrainean. Ne dorim ca aceștia să investească mai mult în astfel de manifestări culturale, pentru că, să nu uităm că în România, pentru o comunitate de ucraineni care se ridică undeva la 50 mii, statul român finanțează din buget 5 reviste ale comunității ucrainenilor, patru în limba ucraineană și una în limba română. Aș fi vrut ca să existe reciprocitate în acest domeniu, ca să nu mai vorbesc că în momentul acesta noi comparăm o comunitate de 50 de mii de ucraineni în România cu sute de mii de români în Ucraina.

– *Vă rog, domnule secretar de stat Stejărel Olaru, să vă referiți în continuare la proiectele care vor fi sprijinite anul acesta de către Departamentul politici pentru relația cu Românii de Pretutindeni, în special, la acele proiecte care au fost înaintate de către comunitatea românească din Ucraina?*

Stejărel OLARU: Nu am în față o listă, dar vă pot spune din memorie că sunt sprijinite inițiative din domeniul media, ziare, reviste, emisiuni radio și TV, sunt sprijinite publicarea de cărți, biblioteci, realizarea unor filme documentare despre românii din Ucraina. De asemenea, prin proiectele sprijinite de Departamentul politici pentru relația cu Românii de Pretutindeni, pot fi întîlnite anul acesta diverse manifestări culturale, de data aceasta organizate pe teritoriul României: tabere, școli de formare și multe alte activități de acest gen.

– *Mai înainte, în regiunea Cernăuți soseau loturi de carte românească pentru completarea fondurilor bibliotecilor școlare și celor din localitățile cu populație românească din Ucraina. Este posibilă reluarea acestei practici atît de necesare?*

Stejărel OLARU: Da, ne dorim ca să revigorăm schimbul de carte. Mă refer aici la faptul că am vrea ca atît ucrainenii din România să poată

beneficia de transportul de cărți în limba ucraineană în România, așa cum și românii din Ucraina ar trebui să beneficieze de astfel de cărți în limba română. Peste tot pe unde am fost am rugat comunitățile de români să facă solicitări în acest sens, să ne spună exact ce fel de carte ar dori și unde, ca să ne putem organiza mai bine.

– *Domnule Stejărel Olaru, Programul ARC este unul din cele mai mari proiecte pe care le derulează Departamentul politici pentru relația cu Românii de Pretutindeni și care se bucură de mare succes în rândul tineretului român de pretutindeni. Câți copii și tineri vor avea posibilitatea în această vară să-și întremeze sănătatea pe litoralul românesc al Mării Negre, în Tabăra Sulina, câte locuri au fost rezervate pentru românii din Ucraina și prin ce diferă actuala ediție a acestui proiect de cele precedente?*

Stejărel OLARU: Sunt două tabere. De fapt, e aceeași tabără, dar e organizată în două locuri. La Sulina, așa cum ați amintit dumneavoastră, dar și la munte, într-un loc care se numește Poiana Pinului, și care este foarte plăcut, foarte atrăgător, cu păduri, unde așteptăm în cele două locuri aproximativ 2 mii de copii și tineri, care în perioada iulie-august să vină să se poată relaxa în vacanță în aceste tabere. Cele mai multe locuri sunt rezervate tinerilor, copiilor din Republica Moldova, apoi ne-am concentrat cu predilecție către Ucraina, Ungaria și Serbia, fiind rezervate acestor țări alte câteva sute de locuri. Să sperăm că participanții la aceste tabere vor putea să-și facă formalitățile în timp util, astfel încât să fie prezenți la manifestările de vacanță culturale din iulie și august din cele două tabere.

– *Recent redacția principală a emisiunilor în limba română a Postului de radio „Ucraina-Internațional” a marcat 45 de ani de aflare în spațiul informativ internațional. Prin ce sunt importante emisiunile acestui post de radio pentru ascultătorii din România?*

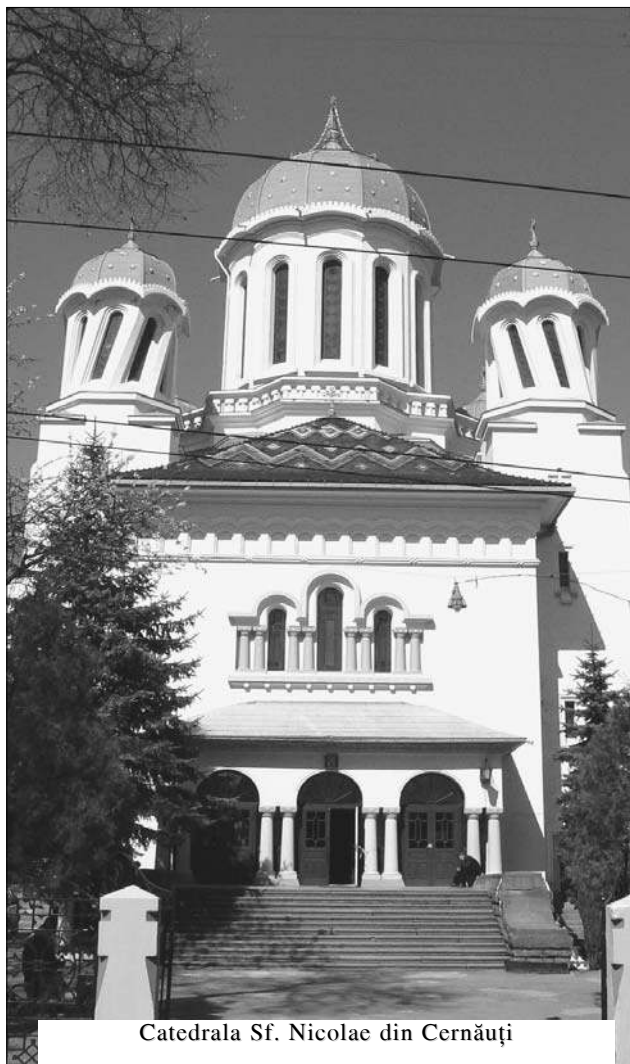
Stejărel OLARU: Esența meseriei pe care Dumneavoastră o practicați la radio „Ucraina-Internațional” este aceea de a informa ascultătorul. Dar, în același timp, un segment extrem de important este acela de a sprijini pe partea culturală, educațională aceste comunități, sau ascultătorii dumneavoastră, astfel încât aceștia pe de o parte să fie informați la zi cu ceea ce se întâmplă,

în general, în lume, dar în același timp să nu-și uite tradițiile, obiceiurile, rădăcinile. Cu alte cuvinte, astfel de emisiuni sunt extrem de utile. Interesul pentru astfel de emisiuni reiese și din faptul că noi în România, la radioul public, la televiziunea publică, dedicăm timp de antenă minorităților în general și minorității ucrainene, în special. Așa cum, evident, avem segmentul de radio România internațional, cum ar veni echivalentul dumneavoastră, care se adresează celor din afara granițelor, în special celor din Ucraina.

– *În numele cititorilor noștri vă mulțumim, domnule secretar de stat Stejărel Olaru, pentru că ați acceptat să ne acordați acest interviu!*

Stejărel OLARU: Cu multă plăcere! Vă mulțumesc frumos și sper să ne reușim cât mai repede.

Interviu realizat de Vitalie ZĂGREA

Catedrala Sf. Nicolae din Cernăuți